

LBU-programmet, skogen och landsbygden – till vilken nytta?

Kungl. Skogs- och
Lantbruksakademiens
Årg. 143 • Nr 5 • År 2004

TIDSKRIFET

Ansvarig utgivare: Akademiens sekreterare och VD: Bruno Nilsson
Redaktör: Gunilla Agerlid

LBU-programmet, skogen och landsbygden – till vilken nytta?

Seminarium den 24 november 2003

Sammandrag av föredrag och diskussion

Publiceras enbart elektroniskt på akademiens hemsida www.ksla.se

Sammandrag av vetenskapsjournalist Nils Lindstrand
Redovisningen sammanställd under medverkan av akademiråd Agnetha Alriksson

Innehåll

Effekter av ersättning till skogen och landsbygden <i>Per Wranner</i>	5
Insatser för skogen och dess värden – till vilken nytta? <i>Lars Ekberg</i>	7
Anpassning och utveckling av landsbygden – är det värt något? <i>Jan Amcoff</i>	8
Program för entreprenörskap och lokalt utvecklingsarbete <i>Monica Lejon</i>	9
LRF Skogsägarna <i>Jan Sandström</i>	10
Diskussion	11
Deltagarlista	14

Tidigare utgivna nummer finns uppräknade på omslagets tredje sida

LBU-programmet, skogen och landsbygden – till vilken nytta?

KSLA:s VD **Bruno Nilsson** hälsade alla välkomna till seminariet. Han konstaterade att detta seminarium var mycket aktuellt: utredningen ”I levande kulturlandskap – en halv-

tidsutvärdering av Miljö- och landsbygdsprogrammet” (SOU 2003:105), som var ämnet för dagens seminarium, hade lagts fram bara någon vecka tidigare.

Effekter av ersättning till skogen och landsbygden

PER WRAMNER

Utredare

LBU-utredningen

Per Wramner presenterade resultaten från utredningen. Han påpekade att uppgiften varit att titta på effekterna för landsbygden i sin helhet, inte specifikt jord- och skogsbruk.

Insatsområde I handlar om ekologiskt hållbar utveckling på landsbygden. Här finns totalt drygt 20 miljarder kronor, med pengar som fanns kvar sedan tidigare period.

– Vi bedömer måluppfyllelsen som hög, utifrån de nationella miljömålen. Stödet har gjort stor nytta, speciellt för biologisk mång-

fald. Miljönytta har även uppnåtts genom ökad vallodling och bevarande av levande jordbruk. Man har även uppnått en omläggning till ekologiska odlingsformer; här menar vi dock att man bör lägga om stödet så att mer går till slättbygderna i södra Sverige. Där kan det göra mest nytta.

En annan framgångsrik del inom detta insatsområde menade per Wramner var satsningen på projektet ”Grönare skog”.

Satsningarna har också stor betydelse för både sysselsättning i glesbygd, framför allt i Norrland, och för den allmänna utvecklingen av landsbygden.

Insatsområde II siktar på ekonomiskt och socialt hållbar utveckling på landsbygden. Här kan man få pengar till utbildning och till satsningar som breddar verksamheterna på landsbygden.

Per Wramner konstaterade att pengar till kompetensutveckling på landsbygden är viktiga, men att dessa inte utnyttjats så som man skulle önskat.

Inom insatsområde II bedömde utredningen att målen i allmänhet uppnåtts väl. Per Wramner konstaterade också att utredningen bedömt att administrationen av stödet fungerat i stort sett väl. Lantbrukare och andra på landsbygden har haft positiva erfarenheter av sina kontakter med myndigheterna.

Grönare skog lyckat projekt

Per Wramner beskrev närmare projektet "Grönare skog". Detta är ett utbildningsprojekt för att lära skogsägare att kombinera miljömål med produktionsmål.

– Detta projekt har fungerat väl, konstaterade Per Wramner. Man har uppnått viktiga mål, dock inte det kvantitativa målet att utbilda 100 000 skogsägare till och med 2002. Man har utbildat cirka 60 000.

– Utredningen föreslår att Grönare skog får fortsätta med 15 miljoner per år under resten av programperioden, det vill säga till och med 2006, trots att det enligt LBU skulle avslutats.

Kompensationsbidrag har haft stor betydelse för jordbruk i missgynnade områden. Detta stöd har bidragit till att bevara många jordbruk, dock inte alla, konstaterade Per Wramner.

– Vi bedömer att detta stöd har haft stor effekt i fråga om bevarade jordbruk, och även uppnått det övergripande målet i fråga om miljöeffekt.

Investeringsstödet; här vill utredningen se mer pengar.

– Viktiga investeringar har inte fått stöd, på grund av att pengarna inte räckt till, menade Per Wramner. Pengar inom detta område kan göra stor nytta, de kan styras till framtidsinriktade satsningar.

Per Wramner vill även se en breddning av vad som kan få investeringsstöd, och snabbara utbetalningar.

Projektstöd har fungerat olika väl i olika regioner. Kvaliteten på länsstyrelsernas handläggning har varit ojämn. En annan viktig aspekt har varit bedömningen av vad som kan få stöd.

– Pengarna har gjort mest nytta när man haft en generös tolkning i fråga om vilka typer av projekt som kan få stöd, menade Per Wramner. Utredningen förordar också en generös inställning i denna bedömning i det fortsatta arbetet.

Samordning och planering behöver förbättras

Sammanfattningsvis menade Per Wramner att det finns tillräckligt med pengar i LBU och andra system för att skapa en positiv utveckling på landsbygden. Det som ibland saknas är samordning och planering. För miljöförbättringar finns dock bara LBU-programmet, därför är det viktigt att man tar särskild hänsyn till miljöfrågor vid arbetet med LBU.

– En mer samlad nationell landsbygdspolitik skulle vara välkommen, men det mest avgörande är vad man lyckas göra lokalt och regionalt.

Per Wramner noterade också att det finns exempel på att man lyckats mycket väl just med samordning och planering. Flera sådana exempel finns i Kalmar län, bland annat på Öland och i Bråbygden. Utvecklingen har där vänts till det bättre med pengar bland annat från LBU.

Insatser för skogen och dess värden – till vilken nytta?

LARS EKBERG

Stabschef

Skogsstyrelsen

Lars Ekberg konstaterade att en utgångspunkt för Skogsstyrelsens arbete är den skogspolitiska inriktningen att produktionsmål och miljömål är jämställda.

– Skogsstyrelsens vision är ”Skog till nytta för alla”, sade Lars Ekberg. Men alla har sin egen åsikt om skogen: jägare, storstadsmäniskor, skogsbönder och så vidare.

Samtidigt konstaterade Lars Ekberg att skogen ofta tas för given. Den finns sällan med i till exempel regionalpolitiska resone-mang.

– Skogsstyrelsen menar att skogspolitiken bör ligga fast, sade Lars Ekberg. Samtidigt måste vi dock bryta nedgången i skogs-vården, samtidigt som vi fortsätter arbetet med miljöfrågor. Allt detta innebär ett stort ansvar för skogsägarna. För att klara allt detta är utbildning en avgörande del. Därför är satsningen på Grönare skog mycket posi-tiv och viktig.

Ökad aktivitet i skogarna ger också arbete åt andra grupper. Bra skogsbilvägar kan till

exempel ge möjligheter att använda dessa även för annan användning än skogsbruket.

– Trots all nytta får skogen ändå bara mindre än 0,5 procent av pengarna inom LBU, konstaterade Lars Ekberg.

Bra effekt av ökade kunskaper

Grönare skog har inneburit ett bra samarbete mellan skogsvårdsorganisationen och andra organisationer, menade Lars Ekberg. Detta kan dessutom utvecklas ytterligare.

Lars Ekberg konstaterade också att rådgivning ger effekt. I de delar av landet där pengar funnits till ökad rådgivning, har till exempel skogsägarna röjt mycket mer än på andra håll.

– Med nya former av rådgivning kombine-rat med ny teknik, som fjärranalys, kan man åstadkomma stora förbättringar av skogsbru-cket, menade Lars Ekberg. Han avslutade med att konstatera:

”Skogen är värd mer än 0,5 procent”.

Anpassning och utveckling av landsbygden – är det värt något?

JAN AMCOFF

Forskare

Institutet för Framtidsstudier

och f d sekreterare i utredningen

Jan Amcoff noterade att LBU-utredningen fått direktiv både från regeringen och från EU-kommissionen. Han noterade också att EU:s landsbygdspolitik grundar sig på den så kallade "Cork-deklarationen" från 1996. Där listas ett antal punkter, som dels anger vad man vill uppnå, dels hur man vill genomföra dessa.

– Om vi ska ha en EU-politik för vissa områden, till exempel landsbygd, så finns det skäl att titta närmare på särdragen hos dessa områden, menade Jan Amcoff. Särdragen hos landsbygden är främst att vi där har ett mångfunktionellt landskap, till skillnad från stadens uppdelning i olika funktioner, samt glesheten.

– Man kan hantera glesheten, men den finns kvar, konstaterade Jan Amcoff. Detta ger nackdelar, men det finns även fördelar. Bland dessa finns en bättre överblick, större lokal-kännedom, engagemang och tydligare identitet. Landsbygden kan vara en god livsmiljö, något som vi också kan se på det faktum att landsbygden har en betydande inflyttning.

Jan Amcoff menade att det finns en kraft på landsbygden som det gäller att kanalisera. Han noterade också att landsbygden har lyfts ur de normala regionala sammanhangen, och behandlas vid sidan av dessa.

Program för entreprenörskap och lokalt utvecklingsarbete

MONICA LEJON

Projektledare

Länsstyrelsen Luleå

Monica Lejon beskrev hur man vid Länsstyrelsen Luleå försökt hjälpa till för att lösa initiala och så kallade mjuka frågor, som inte ger pengar från till exempel investeringsprogram. Man har med sikte på bland annat entreprenörer och byföreningar gett bidrag på max 20 000 till förstudier, marknadsundersökningar, nätverksbyggande och liknande.

Monica Lejon menade att man hade stöd i flera studier för att denna typ av stöd hade stor betydelse för projekt i landsbygd. Man har till exempel kunnat få pengar för att åka och titta på lyckade projekt på annan ort.

– Den röda tråden i byutvecklingsfrågor är kommersialisering av tillgångarna, till exempel utveckling av turism i natursköna om-

råden. Vi har satsat på att ha en låg tröskel och en enkel administration med låga formella krav, berättade Monica Lejon. Man har också satsat på samverkan med kommunerna.

– Vi kommer att följa upp de projekt vi satsat pengar på; vi vill inte bara satsa pengar och sedan släppa projektet, menade Monica Lejon. Vi vill skapa en varaktig plattform via organisationer och lokala myndigheter och byföreningar. Samarbetet med byföreningar har även gällt marknadsföringen, vilket troligen bidragit till att vi har fått många ansökningar. Även de låga formella ansökningskraven har säkert bidragit till detta, liksom naturligtvis att behovet av ett stöd som detta uppenbarligen finns.

LRF Skogsägarna

JAN SANDSTRÖM

Jägmästare

LRF Skogsägarna

Jan Sandström beskrev hur skogsägarna, ”med hjälp av våra små armbågar”, hade kommit med i en arbetsgrupp när Jordbruksverket gjorde en översyn för några år sedan.

– Vi pekade på behovet av kompetensutveckling inom en rad områden, bland annat säkerhet och småföretagande. Beträffande ekologisk stabilitet i skogsbruket hittade vi kopplingar till Nokås och Ädellövskogsstödet.

Gruppen slog också fast att projekt typ Grönare skog borde kunna bedrivas inte bara av Skogsvårdsorganisationen, SVO, utan i vida samarbetsformer med olika parter.

Kritik mot njugghet gentemot skogen

Jan Sandström var kritisk till hur skogen behandlats i samband med satsningar som LBU.

– Vi känner det som att skoglig kompetensutveckling har förpassats ut i kylan.

Jan Sandström menade att skogen inom LBU förvandlats till en nullitet. Han var också kritisk till att man inte fått komplettera SVO med andra aktörer inom till exempel Grönare skog, men noterade att man från skogsägarnas sida stöder förslaget att projektet ska få fortsätta. Man vill samtidigt öppna för LBU-stöd till att anlägga skogliga våtmarker och för skydd av fornminnen.

Jan Sandström noterade att det trots allt i skogsägareföreningarna pågår ett antal skogliga projekt med stöd av LBU. LRF har omfattande verksamhet och många projektanställda.

– Mitt intryck är att detta är mycket ”arbetssamma” pengar. De kräver mycket arbete och kostar dessutom till en konsultmarknad som behövs för att söka dessa pengar.

Diskussion

Ingemar Öhrn, Stiftelsen Skogssällskapet, kommenterade det faktum att Cork-deklarationen talat om en administrativ förstärkning, medan Sverige gått motsatt väg genom bantningen av SVO. Ingemar Öhrn menade att detta delvis är skogsnäringsens eget fel, då man själva valt att satsa på en egen organisation i stället för att finnas med i länsstyrelserna arbete, där man arbetar med en helhetssyn och är rikstäckande.

Ulf Renborg, SLU, menade att LBU-utredningens slutsatser kändes väldigt optimistiska, och konstaterade att utredningen själv reserverat sig för osäkerheten. Ulf Renborg menade att det var viktigt att satsa på insatsområde II, och hade konkreta förslag på förändringar:

– Se till att de som vill skapa verksamheter utanför jord- och skogsbruk får stöd i första hand. Jord- och skogsbruk kan få pengar även i andra sammanhang. Låt även LBU-pengar gå till landsbygdsutvecklare, som kan stötta nya eller potentiella företagare mot byråkratin.

Lars Strand, Länsstyrelsen i Uppsala län, menade att det finns ”hur mycket pengar som helst” till utveckling på landsbygden. Det som saknas är bra idéer och välskrivna ansökningar.

– Det är ingen uppbygglig läsning att läsa de ansökningar som kommer till oss. Det saknas entreprenörsinställning på landsbygden. De verksamheter som föreslås är på för låg ekonomisk nivå. Vi på Länsstyrelsen kan göra av med de pengar vi har till förfogande, men det är svårare att göra nytta. Vi måste se detta på väldigt lång sikt. Men det är inte konstigt att det är svårt att komma någon vart: depar-

tementen pratar inte med varandra, inte heller de statliga verken. Snarare motarbetar de varandra.

Per Wramner svarade på dessa kommentarer i ett inlägg.

– Min bestämda uppfattning är att det finns idéer för projekt på landsbygden.

– Jag håller inte med Jan Sandström om att skogen inte finns med. Skogen är ofta en viktig del i sidoverksamheter till jordbruk.

Däremot höll Per Wramner med Ingemar Öhrn om att det var ett misstag av skogsnäringsen att inte gå in i länsstyrelserna verksamhet. Det hade gjort det lättare för skogen att hävda sig.

Till Ulf Renborg: Jag står för den optimism som finns i rapporten. Men jag kan hålla med om att många mål är lågt satta. Vi vill också gärna se en ökad samordning med andra stödformer.

Om landsbygdsutvecklarnas möjligheter att få LBU-pengar menade per Wramner att dessa pengar inte var tänkta att användas så.

– Jag tror inte på detta. Jag tror dessutom inte att handläggarna på länsstyrelserna är en trång sektor.

Per Wramner menade att han blivit imponerad av den kompetens länsstyrelserna visat när det gällt landsbygdsutveckling vid sidan av jordbruket. Men han höll med Lars Strand om att man kan åstadkomma mycket genom att öka samordning och koordinering.

– Aktivt, utåtriktat teamwork med administrativt stöd, marknadskommunikation och så vidare, ger resultat. Kalmar län har som tidigare sagts lyckats väl i flera fall.

Jan Amcoff undrade varför man lyckats så väl just i Kalmar län.

Per Wramner svarade att det handlar om bra handläggare som fått förtroende från bra chefer.

Jan Sandström vidhöll att han var besviken på hur skogen behandlades i LBU.

– Det är positivt att Per Wramner säger att skogen ska komma med i kompletterande verksamheter, men jag tycker ändå att skogen sjunker undan för mycket i LBU.

Lars Strand anmärkte att man tappat 40 miljoner som blivit öronmärkta för arbete med EU-stöd, vilket innebär en väsentligt ökad arbetsbörda för länsstyrelsen.

LBU bör integreras med regionalprogram

Leif Berntsson, Varekil, menade att Sverige valt en snäv tolkning i frågan om vad som kan få landsbygdsstöd. Han menade också att det var en vanlig uppfattning att det finns mindre pengar nu än under den tidigare perioden av LBU. Leif Berntsson menade också att de regionala tillväxtprogrammen inte innehåller så mycket av landsbygdsfrågor. Landsbygdsstöd borde kanske integreras mer med andra utvecklingsfrågor, menade Leif Berntsson.

– Jag tycker inte heller att det saknas idéer, sade Leif Berntsson. Men stödpengarna känns svåra att komma åt, reglerna är för krångliga.

Per Wramner höll med om att det är en brist att samordning saknas med regionala utvecklingsprogram.

– Vi föreslår att det skapas en sådan samordning.

Lars Strand återkom till bristen på idéer. Han menade att de idéer som finns, kommer mest från föreningar och hushållningssällskap.

– Vi vill se fler förslag från enskilda, menade Lars Strand.

Jan Sandström påpekade att skogsnäringen är heterogen. De flesta skogsägare kämpar i dag med sin lönsamhet, främst bland familjeskogsbruken. Att få hjälp med kompetensutveckling kan vara avgörande.

– Vi kan inte bry oss om vilka departement som äger olika frågor, vi ser bara en stat, betonade Jan Sandström.

Han fick medhåll av *Karin Hermanrud*, Jordbruksdepartementet. Regeringen fattar gemensamma beslut efter beredning i departementet, påpekade Karin Hermanrud.

Någon menade att man måste våga satsa även på ”tokiga” projekt som att göra papper av älgspillning. Sådana projekt blir tillräckligt ofta framgångsrika för att det ska löna sig att försöka. Jämtland kör med devisen ”Kom till Jämtland, här finns ingenting!”. Allt är med andra ord möjligt.

Inge Gerremo, SIDA, menade att det är viktigt att skaffa en helhetssyn på situationen. Jämför med landsbygdsutveckling i u-länder. Se samband mellan situationen i andra länder och i Sverige. Vi har i alltför hög grad separerat dessa diskussioner.

Agnetha Alriksson, KSLA, frågade varför skogen fått så lite utrymme i LBU.

– Vi hade en mängd förslag men de sveptes bort, menade Lars Ekberg. Han menade också att så länge den politiska samordningen saknas, kan man prata hur mycket som helst utan att det hjälper.

Anna Tjärvar, Kustlandet leader, hoppades att slutsatser från EU-programmet Leader+ kan arbetas in i LBU.

Kjell Toreld, Länsstyrelsen i Värmland, beskrev sig själv som frälst på arbete med Leader-programmet.

– Vi har ett bra samarbete mellan kommuner och länsstyrelse. LBU lever mer sitt eget liv, och är för smalt med sin satsning främst på det lilla jordbruket.

Utredare gick utanför uppdraget

Per Wramner påpekade att utredarnas uppdrag hade varit att göra en analys av arbetet med LBU i programmets halvtid.

– Lite utanför vårt uppdrag har vi föreslagit förändringar inför nästa period. Utredningen

kommer nog att skickas till EU med några kommentarer från regeringen.

Astrid Bergquist, Näringsdepartementet, sade att man där är positiva till att Grönare skog får fortsätta.

Bruno Nilsson avslutade dagen och tackade alla för deras medverkan.

– Det känns tryggt att så mycket beror på insatser från människor. Det betyder att mycket är möjligt att göra!

Deltagarlista

Föredragshållare (i den ordning de uppträder)

Nilsson Bruno	Akademiens sekreterare o VD	KSLA
Wramner Per	Utredare	LBU-utredningen
Ekberg Lars	Stabschef	Skogsstyrelsen
Amcoff Jan	Forskare o fd utredningssekr.	Inst. för Framtidsstudier
Lejon Monica	Projektledare	Länsstyrelsen i Luleå
Sandström Jan	Jägmästare	LRF Skogsägarna

Deltagare

Alriksson Agnetha	Akademiråd	KSLA
Andersson Thomas	Landstingsråd	Jämtlands läns landsting
Arnbom Tore	Docent	Miljödepartementet
Arvidsson Ola	Skogsvårdskonsulent	Skogsvårdsstyrelsen, Broby
Bergquist Astrid	Ämnesråd	Näringsdepartementet
Berndtsson Leif	Direktör	Varekil
Björk Susanne	Ekonomi o projektsamordnare	Leader + Intryck Hälsingland
Bråvander Lars-Gunnar	Lektor i miljövård	Stockholms universitet
Byström Ulf	Fil. Kand.	Stockholms univ. Kulturgeografi
Bönström Ingela	Projektledare	Länsstyrelsen i Värmland
Carlsson Lars	Lantbrukskonsulent	Länsstyrelsen i Stockholms län
Christiansson Carl	Professor	Stockholms universitet
Dahlstrand Johan	Departementssekreterare	Näringsdepartementet
Elmsäter-Svärd Catharina	Miljö- och jordbruksutskottet	Moderata samlingspartiet
Genfors Bo		Moderata samlingspartiet
Gerremo Inge	Senior Adviser	Sida
Hallberg Ingela	Temaledare	SLU Omvärld
Hermanrud Karin	Departementsråd	Jordbruksdepartementet
Håkansson Erik	Skogsinspektor	Norrskog
Johansson Sören	Landsbygdsutvecklare	Härnösand
Jäppinen Armas	Departementssekreterare	Näringsdepartementet
Karlsson Svante	Doktorand	Karlstads universitet
Larsson Hillgren Mona	Administratör	Hushållningssällskapens Förbund
Levin Stina	Utredningssekreterare	Jordbruksdepartementet
Lundström Jenny	Politisk sakkunnig	Jordbruksdepartementet

Milivojevic Marija	Utredningssekreterare	Jordbruksdepartementet
Pichler Wolfgang		Glesbygdsverket
Renborg Ulf	Professor emeritus	SLU, Uppsala
Sandberg Gunilla	Projektsamordnare	Hushållningssällskapens Förbund
Strand Lars	Näringsdirektör	Länsstyrelsen i Uppsala län
Thomson Nilla	Departementssekreterare	Miljödepartementet
Tjärvar Anna	Verksamhetsledare	Kustlandet leader, Gamleby
Toreld Kjell	Byrådirektör	Länsstyrelsen i Värmland
Wide Raymond	Rådgivnings/info ansvarig	Skogsvårdsstyrelsen Mälardalen
Zeidlitz Gunilla	Lantbrukskonsulent	Länsstyrelsen Västmanlands län
Åberg Mathilda	Departementssekreterare	Jordbruksdepartementet
Öhrn Ingemar	Skog.dr.hc	Stiftelsen Skogssällskapet

Förteckning över tidigare utgivna nummer

År 2002; Årgång 141

- Nr 1 Genteknik – en skymf mot Gud eller nya möjligheter för mänskligheten?
- Nr 2 Genmodifierade grödor. Varför? Varför inte? – Genetically Modified Crops. Why? Why Not?
- Nr 3 Skogsfrågor i "Konventionen om biologisk mångfald"
- Nr 4 Mindre kväveförluster i foderodling, foderomvandling och gödselhantering!
- Nr 5 Bondens nya uppdrag och Shaping U.S. Agricultural Policy
- Nr 6 Verksamhetsberättelse 2001
- Nr 7 Sustainable forestry to protect water quality and aquatic biodiversity
- Nr 8 Foder – en viktig länk i livsmedelskedjan!
- Nr 9 Fortbildning för landsbygdsutvecklare
- Nr 10 Hållbart jordbruk – kunskapssammanställning och försök till syntes
- Nr 11 Närproducerad mat. Miljövänlig? Affärsmässig? Djurvänlig?
- Nr 12 Nya kunskaper inom bioteknik och genetik för nya tillämpningar på husdjur SAMT Fria Varuströmmar – konflikt med djur- och folkhälsa? Vilka möjliga utvägar finns? SAMT Exempel på verksamhet inom Jordbruksverket
- Nr 13 Bland skärgårdsgubbar och abborrar på Möja
- Nr 14 EU och EMU – broms eller draghjälp för skogen?
- Nr 15 Hur kan skogsbruk och kulturmiljövård förenas?
- Nr 16 Vilket kött äter vi om 10 år? Rött, vitt, svenskt, importerat? Vi får det samhälle vi äter oss till!
- Nr 17 Avsättning av skogsmark

År 2003; Årgång 142

- Nr 1 Det sydsvenska landskapet, framtidsvisioner och framtidsåtgärder SAMT Idéer för framtidens skogslandskap
- Nr 2 Viltets positiva värden
- Nr 3 Inför toppmötet i Johannesburg
- Nr 4 Kapital för landsbygdsföretagare
- Nr 5 Kompetensförsörjningen i svenskt jordbruk
- Nr 6 Fiskets miljöeffekter – kan vi nå miljömålen?
- Nr 7 Verksamhetsberättelse 2002
- Nr 8 De glesta strukturerna i den globala ekonomin – kunskapsläge och forskningsbehov
- Nr 9 Tro och vetande om husdjurens välfärd (Enbart publicerad på www.ksla.se)
- Nr 10 Svenska satsningar på ökad träanvändning (Enbart publicerad på www.ksla.se)
- Nr 11 Kapital för landsbygdsföretagare (Enbart publicerad på www.ksla.se)
- Nr 12 Feminisering av Moder natur? Östrogen i naturen och i livsmedel
- Nr 13 Crop and Forest Biotechnology for the Future
- Nr 14 Landskap och vindkraft – i medvind eller motvind (Enbart publicerad på www.ksla.se)
- Nr 15 Lantbrukskooperationen – Hållbar företagsidé eller historisk parentes
- Nr 16 Utvecklingen i Polen
- Nr 17 Mid Term Review Vad händer i Sverige när EU ändrar jordbrukspolitik?
- Nr 18 Soil and surface water acidification in theory and practice
- Nr 19 Skogsindustrins råvaruförsörjningskedja – pågående utveckling och utblickar mot andra branscher
- Nr 20 CAP och folkhälsan
- Nr 21 Vilda djur i stadsmiljö – Tillgång eller problem? – Översvämnningar och dears orsaker
- Nr 22 Sötvattenfisk – Framtidens resurs (Enbart publicerad på www.ksla.se)
- Nr 24 Mat med mervärden – Goda affärer (Enbart publicerad på www.ksla.se)
- Nr 25 Hur planeras boendet på landsbygden? och Trädgården som rekreation och terapi (Enbart publicerad på www.ksla.se)
- Nr 26 Det nya uppdraget – högre utbildning för landsbygd och landskap (Enbart publicerad på www.ksla.se)
- Nr 27 Hör göken han gal – Hur kan ekologiskt lantbruk och samhället gynna den biologiska mångfalden? (Enbart publicerad på www.ksla.se)
- Nr 28 Den svenska modellen för husdjursavel och dataregistrering samt datautnyttjande inom husdjurs- och växtodlingsområdet (Enbart publicerad på www.ksla.se)

År 2004; Årgång 143

- Nr 1 Ecosystem services in European agriculture – theory and practice
- Nr 2 Vad gör vi när vi inte vet? (Enbart publicerad på www.ksla.se)
- Nr 3 Ekologiskt Forum mönstrar köttet och marknaden (Enbart publicerad på www.ksla.se)
- Nr 4 Jordbruk – ekologi – samhälle (Enbart publicerad på www.ksla.se)
- Nr 5 LBU-programmet, skogen och landsbygden – till vilken nytta? (Enbart publicerad på www.ksla.se)

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademiens Tidskrift (KSLAT) har, under olika namn, utkommit sedan 1813, då akademien grundades. Från och med 1994 utges KSLAT som en nummerad serie av skrifter (15–20 häften/år) med egna titlar. Innehållet består huvudsakligen av dokumentering från akademiens sammankomster och seminarier – även debattnummer förekommer – och speglar akademiens verksamhetsområde; de areella näringarna och till dessa knutna verksamheter.

Prenumerationspris 350 kr/år.

Kungl. Skogs- och Lantbruksakademien
Drottninggatan 95 B, Box 6806, 113 86 Stockholm
Tel 08-54 54 77 00, Fax 08-54 54 77 10, Postgiro 18 32 80 - 7